

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

40. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

7. ŘÍJNA 2018

Z obsahu:

O přikázáních - Cti svého otce i svou matku

Katecheze papeže Františka při generální audienci 19. září 2018
- strana 2 -

Svatý Serafin z Montegrana
Libor Rösner
- strana 4 -

Růženec 24 hodin
- strana 5 -

„Krásná jsi, Maria, velmi ozdobená, budící hrůzu jako seřazená vojska připravená k boji“
P. Michael Wildfeuer
- strana 6 -

Vizionář:
Tajemství zjevení v Tre Fontane (26)
- strana 8 -

Srdce fatimského poselství:
Neposkvrněné Srdce Panny Marie (1)
P. Štěpán Maria Filip OP
- strana 9 -

Zákon před nucením k potratu nechrání
- strana 12 -

Michelangelo Merisi da Caravaggio (1571-1610): Panna Maria Růžencová

O přikázáních – Cti svého otce i svou matku (Ef 6,1-4)

Katecheze papeže Františka při generální audienci
na Svatopetrském náměstí v Římě 19. září 2018

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Na cestě Desaterem přicházíme dnes k přikázání o otci a matce. Mluví o povinné úctě k rodičům. Co znamená slovo „ctít“? Hebrejský výraz označuje slávu, hodnotu, doslovně „tíhu“, soudržnost. Není to otázka vnějších forem, nýbrž pravdy. Biblicky ctít Boha znamená uznávat jeho reálnost, počítat s jeho přítomností, což vyjadřují také rity, ale především to s sebou nese, že se Bohu přikládá náležitě místo v životě. Ctít otce a matku proto znamená uznávat jejich

důležitost také konkrétními skutky, které vyjadřují oddanost, náklonnost a starostlivost. Nejde však pouze o to.

Čtvrté přikázání se vyznačuje příslibem odměny. Práví totiž: „Cti svého otce i svou matku, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys dlouho žil a dobře se ti vedlo v zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.“ (Dt 5,16) Úcta k rodičům vede k dlouhému a spokojenému životu. Zmínka o „vydařeném“ životě se v Desateru vyskytuje pouze v souvislosti se vztahem k rodičům.

Tato tisíciletá moudrost hlásá to, co humanitní vědy znají teprve o trochu déle než jedno století, že totiž dětství poznamenává celý život. Nezřídka lze snadno rozpoznat, zda někdo vyrůstal ve zdravém a vyváženém prostředí. Podobně je však možné postřehnout, zda má někdo za sebou zkušenost opuštěnosti či násilí. Naše dětství je tak trochu jako nesmazatelný inkoust, projevuje se v zálibách a způsobech, i když se třeba někdo snaží svoje rány z dětství skrývat.

Pokračování na str. 13

„Nemám nic kromě kříže a růžence, ale díky nim mám naději pomáhat bratřím a stát se svatým,“ prohlásil sv. Serafín z Montegrana, když mu byl v 16 letech umožněn vstup do kapucinského kláštera v Jesi u Tabana. (str. 4-5) Beze zbytku naplnil svá slova a obohatil skrze svůj prostý, svatý život Boží království o nespočet lidských duší – nejen on sám se stal svatým, ale strhl s sebou mnoho dalších k cestě spásy.

Na počátku měsíce října, který je považován za měsíc zasvěcený Panně Marii, modlitbě růžence a misiím, vycházíme vstříc všem těmto výzvám a předkládáme i našim čtenářům širokou paletu především mariánsky zaměřených textů. Zvláště děkujeme P. Štěpánu Filipovi OP, že nám umožnil spolu s ním se v několika pokračováních věnovat jádru fatimského poselství, kterým je Neposkvrněné Srdce Panny Marie. (str. 9-11) Pro někoho to bude možná teologicky poněkud hutný text, nicméně věříme, že podrobné odborné seznámení se s podstatou zjevení Panny Marie ve Fatimě napomůže k hlubšímu pochopení jeho prorockého významu.

Vrátíme-li se ke sv. Serafinovi, nemůžeme přehlédnout, že se v jeho osobní svatosti odráží neoddělitelné spojení dvou Srdcí, která nás tolik milovala a stále milují – Srdce Ježíšova a Srdce Pan-

Editorial

ny Marie, nebo jinak – slovy samotného světce: kříž a růženec. Nabízí se otázka k rozjímání: Co pro každého z nás znamená být nositelem Ježíšova kříže a čím je pro nás modlitba růžence? Pokud jde o růženec, onu šňůrku opakujících se modliteb, jistou náповědu, kudy vést své úvahy, nám poskytnete text P. Michaela Wildfeuera. (str. 6-7) Ten nám nejen připomíná stručnou historii růžence, ale zdůrazňuje rovněž, že modlitba růžence je v první řadě a podstatně rozjímáním. Růženec nás vede ke klidnému vnitřnímu pohybu srdce a ducha a k osobnímu zvnitřnění věčných pravd. Neznamená to však, že bychom skrze modlitbu růžence nemohli prosit Matku Boží o zprostředkování potřebných milostí v různých záležitostech – osobních, církevních, celospolečenských...

I proto doporučujeme zapojit se do iniciativy 24hodinové modlitby posvátného růžence, která proběhne ve dnech 11.-12. října. Úmyslů, které můžeme do této iniciativy vložit, je bezpočet, nemá smysl je zde vyjmenovávat – týkají se rodiny, manželství, ochrany lidského života od narození (zde viz str. 12-13) do přirozené smrti, důstojnosti člověka, faleš-

ných ideologií, vnitřního života církve... Lze tedy jen povzbudit k modlitbám, a to i k smírným modlitbám, čímž bychom také vyslyšeli výzvu z Fatimy ke smíru za urážky Boha a Mariina Srdce.

Často možná hledáme způsoby, jak dosáhnout svatosti, jak obrátit hříšníky, jak přimět svět k přijetí Božích pravd... Při rozjímání nad životem sv. Serafína se před námi obnažuje více než u mnoha jiných světců či světic základní kámen pro stavbu duchovního života vedoucího s jistotou ke spáse – prostota a pokora. Obojí ve spojení s ukřižovaným Ježíšem a s Boží Matkou, Pannou Marií. A jestliže jedno přísloví říká, že v jednoduchosti je krása, pak duchovní krásu lze mimořádným způsobem spatřovat v našem světě. Kdyby každý křesťan poctivě usiloval o podobnou duchovní krásu – pochopitelně ve svém specifickém, Bohem daném osobním poslání v tomto světě –, jistě by to Božímu království prospělo mnohem více než složité hledání cest, jak přivést lidské duše k přijetí Ježíše za svého Spasitele. Prosme proto dívku z Nazareta, Matku Boží, o pomoc, aby náš duchovní život byl naplněn ctností pokory a čistou, ničím nezkalenou vírou v Ježíšův kříž, jenž nám odhaluje jediný pravý zdroj vykoupení lidských duší.

Daniel Dehner

Očisti své srdce i svou mysl, aby se otevřely pro přijetí velkých tajemství, která ti Pán nabízí. Chce ti ukázat smysl tvé lidské existence z Božího pohledu. Nic z toho, co prožíváš a co tě čeká, neuniká jeho pozornosti. To všechno měl na mysli, už když dával počátek tvému bytí. Pros tedy Božího Ducha, aby tě naučil smýšlet o sobě samém a o svém cíli tak, jak o tobě smýšlí tvůj Stvořitel.

Není dobré, aby byl člověk sám. Od věčnosti počítá Bůh s tím, že tvé srdce potřebuje společnost. Pohled na svého pracovce v ráji. Stojí tu zatím sám uprostřed stvořeného světa, tak jak vyšel z Boží ruky. V celém tom pestrém bohatství panenské přírody nenašel pomocníka, který by se mu hodil. Všechno, co vidí, může pojmenovat, ale nic z toho neodpovídá na touhu jeho srdce stejnou touhou. Je přece stvořen k obrazu a podobnosti Boha⁽¹⁾, který je ve své podstatě nejhlubším a nejživotnějším věčným společenstvím lásky. Otec a Syn se v Duchu milují tak, že jsou jedno⁽²⁾. U kořene všeho lidského nepokoje a nespokojenosti je jeden pravý důvod: srdce v sobě nenachází opravdový klid, dokud si nenajde toho, se kterým ho vzájemná láska spojí tak, že už nejsou dva, ale jeden.

Toto nerozlučné sjednocení dvou je věčný Boží záměr a patří k samé podstatě člověka. Ale k Ježíši dnes přišli učitelé lidu a rádi by slyšeli, aby jim schválil jejich liberální praxi: „Už Ježíš nám dovolil napsat rozlukový lístek.“ Ježíš využije té příležitosti, aby vrátil věcem původní řád: *Na počátku to tak nebylo.*⁽³⁾ A ihned ukazuje, v čem je pravá příčina této nesrovnalosti: je tomu tak pro tvrdost srdce.

Tvrdost srdce přišla na svět s prvním hříchem, když člověk neprohlédl satanovu lest: zapomněl na Boha a potlačil sám v sobě jeho obraz. Byl jako Bůh tím, když byl s Bohem jedno. Ale sveden Nepřítelem zatoužil být sám sobě jako Bůh⁽⁴⁾. Měl odpovědět svůdci: „Kdo jsi ty, že mi to namlouváš? Nepotřebuji tvou radu. Nic mě nemůže učinit větším, než jak velký jsem vyšel z Boží ruky.“ Ale člověku se zachtě-

lo být velikým sám v sobě a zvolil si sobectví, kterým ztvrdlo jeho srdce.

Takové srdce, které hledá jen samo sebe, přestává být věrné Bohu, svému Stvořiteli, i jeho obrazu v sobě, a není proto divu, že je mu zatěžko stát se jedním tělem s člověkem, kterého mu Bůh daroval jako pomocníka. Ale jak by mohl to, co Bůh spojil v jedno tělo, znovu rozdělit vyzdoraný rozlukový lístek?

Právě osobní přítomnost Božího Syna mezi námi výmluvně dokazuje, že rozlukový lístek není řešení. Na největší nevěrnost, s jakou člověk vystoupil proti Bohu, když dal přednost jeho Nepříтели, neodpověděl Bůh rozlukovým lístkem, nýbrž z dobrotivého rozhodnutí Božího za všechny lidi podstoupil smrt.

Přečti si pozorně dnešní slova apoštola Pavla. Dovídáš se z nich přesvědčivě, jak daleko šel Bůh, pro něhož a skrze něhož je všechno, aby jeho božský záměr s člověkem nepřišel nazmar, nýbrž aby přivedl mnoho synů ke slávě i navzdory jejich nevěrnosti. Jen uvaž, jak dalekou cestu podstoupil, aby nás očistil ode všech nečistot, co všechno dobrovolně vytrpěl, aby mohl z našeho nitra odstranit srdce z kamene a dát nám srdce z masa⁽⁵⁾. V tom stavu, do jakého jsme se propadli svým hříchem, nemáme jinou možnost, jak v sobě obnovit porušený řád, než když se zdokonalujeme v utrpení.

Tvůj Pán, ačkoliv je korunován slávou a ctí, neváhal se ponížít, aby mohl být jedno s námi. Tuto jednotu uvádí ve skutek dokonce tím nejdokonalejším způsobem, když nám sám sebe dává za pokrm: *Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.*⁽⁶⁾ Ale toto tělo, kterým se Ježíš s tebou spojuje, muselo nejdříve projít výhni kříže. Jeho cesta k obnovení narušené jednoty je cestou nejkrajnější oběti. A tak jako On, který přináší posvěcení, ani ti, kteří jsou posvěcováni a mají tentýž původ, nemají jiné cesty k obnovení a vytvoření jednoty než jeho cestu. Spojení, které ze dvou vytváří jedno tělo a je věčným Stvořitelovým záměrem i darem, zasluhuje, aby bylo uchováno, a jeli třeba, i vykupováno za cenu utrpení, které, pokud je přijato v lásce a pro lásku, zdokonalí jak člověka, tak jeho svazek.

Svatý svazek

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Dva budou jedno tělo!

Liturgická čtení

1. čtení - Gn 2,18-24

Hospodin Bůh řekl: „Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil.“

Hospodin Bůh uhněl z hlíny všechnu divokou zvěř a všechno nebeské ptactvo a přivedl je k člověku, aby viděl, jaké jim dá jméno: takové mělo být jejich jméno, jak by všechny živočichy pojmenoval. A člověk dal jméno všem krotkým zvířatům, nebeskému ptactvu a veškeré divoké zvěři, ale pro člověka se nenašel pomocník, který by se k němu hodil.

Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel masem. Hospodin Bůh pak ze žebra, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku. Ten zvolal: „To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla. Bude se nazývat manželkou, neboť z manžela byla vzata.“ Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.

2. čtení - Žid 2,9-11

Vidíme, že Ježíš, který byl trochu ponížen pod anděly, protože vytrpěl smrt, je korunován slávou a ctí, aby - z milosti Boží - za všechny lidi podstoupil smrt.

Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalí původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry.

Dokončení na str. 5

Tvrdost srdce provází také těžká slépotá. Hřích proti jednotě a slibu věrnosti, jakkoliv zdomácněl i mezi věřícími, nepřestává být zlem, nýbrž znesvěcuje před národy Hospodinovo jméno⁽⁷⁾. Pravdu má náš Pán, když nám říká: *Až si vzpomene na své zlé cesty, budete se ošklivit sami sobě pro své nepravosti a ohavnosti. Styďte se za své cesty, dome izraelský!*⁽⁸⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Gn 1,27; ⁽²⁾ srov. Jan 10,30; ⁽³⁾ Mt 19,8;

⁽⁴⁾ srov. Gn 3,5; ⁽⁵⁾ srov. Ez 36,25-26; ⁽⁶⁾ Jan 6,56;

⁽⁷⁾ srov. Ez 36,22; ⁽⁸⁾ Ez 36,31-32

Svatý Serafín z Montegranara

„Uměl číst a chápat velkou Knihu života, jíž je náš Spasitel Ježíš Kristus. Proto si zaslouží, aby byl jmenován jeho učedníkem,“ píše se v kanonizační bule tohoto kapucínského bratra, jenž jinak číst neuměl. Onu Knihu života však přečetl tak pozorně, že dnes je uveden v jejím „Jmenném rejstříku“.

Ze čtyř potomků Gerolama a Teodory Rapagnanových byl ten druhý – Felix (Felice), narozený v roce 1540 – fyzicky nejslabší. Otec se v Montegranaru živil jako zedník a své syny se snažil už od mala přibírat s sebou, aby mu byli k ruce. Felix byl však pro pomocné zednické práce natolik nezpůsobivý, že jej otec raději poslal k jednomu rolníkovi, aby pásł jeho dobytek. Na nic jiného se podle něj nehodil.

V lůně přírody nemusel Felix napínat své chabé síly, aby zvládal věci ke spokojenosti svého okolí. Měl aspoň čas na přemýšlení o světě a životě vůbec, na rozhovory s Bohem a rozjímání o jeho stvoření. Pomalu se tak nepozorovaně přibližoval ke Kristu. Idyllické časy se mu však skončily s náhlou otcovou smrtí. Živnost převzal nejstarší bratr Silenzio, který nebral ohledy na Felixovu křehkou tělesnou konstituci a bez ohledů z něj udělal svého přidavače. Přes veškerou snahu a dobrou vůli však Felix jeho tempu nestačil, navíc byl až zoufale nešikovný, takže Silenzio získal ke svému mladšímu bratrovi averzi a častoval ho urážkami a bitím. Stejně si počínali další dva jeho sourozenci.

To Felixe možná utvrdilo v jeho tihnutí k zasvěcenému způsobu života, které v něm vzkličilo snad už někdy během pasteveckých let, kdy si představoval, že je uprostřed luk a hor jako ti poustevníci, o nichž slyšával a jejichž příklad jej přitahoval. Neměl však nejmenší ponětí o možnostech, jaké skýtá církev pro zájemce o zasvěcený život, měl pouze svou touhu. S ní se svěřil jakési zbožné dívce a ta mu obratem vyprávěla o kapucínech. Felixe její vyprávění nadchlo, protože v tom, co mu řekla, zaslechl ozvuky své touhy.

Prakticky vzápětí opustil domov a vydal se do Tolentina, kde měli kapucíni klášter. Ke svému zklamání však nebyl přijat, nicméně nezahořkl a zkusil to po čase znovu v Jesi u Tabana. Tentokrát se mu fortuna kláštera otevřela a on jí mohl ve svých 16 letech vejít. „Nemám nic kro-

mě kříže a růžence, ale díky nim mám naději pomáhat bratřím a stát se svatým,“ prohlásil tehdy. Od roku 1559 tak mohl činit oficiálně, složil totiž řeholní sliby a stal se trvalým členem kapucínského řádu.

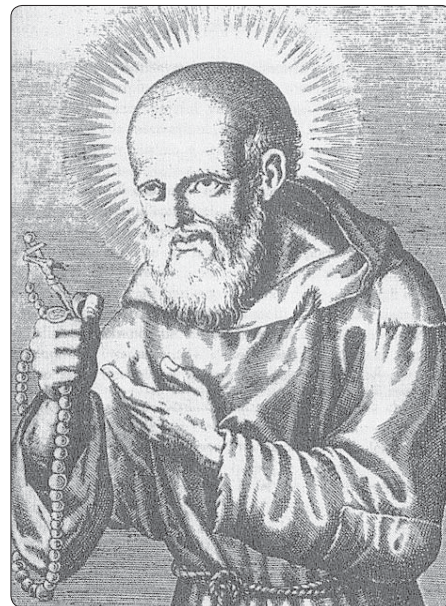
Avšak ani tam neměl bratr Serafín, jak znělo jeho nové jméno, na růžích ustláno a opět za to mohla jeho vrozená nešikovnost, ba snad až jakási naprostá nezpůsobilost pro manuální činnost, díky čemuž přes veškerou snahu a píli zřídka kdy splnil úkol uložený mu nadřízenými. A pokud se mu to už přece jen podařilo, téměř vždy s nějakým pochybením. To se týkalo i nejjednodušších věcí, což vedlo k opakovaným skutkům pokání ukládaným mu představenými a k jízlivým posměškům ze strany zbylého osazenstva kláštera. A nejen tohoto prvního, ale všech, které postupně (možná i proto, že se jej jednotliví kvardiáni chtěli zbavit jako přítěže) vystřídal – Loro Piceno, Corinaldo, Ancona, Ripatransone, Filottrano, Civitanova, Montolmo či Ascoli – to jsou jen některé z klášterů, jimiž prošel.

Není proto divu, že Serafín těžce nesl všechno to ne zrovna bratrské zacházení, jakkoli každé uložené pokání přijímal s trpělivostí a pokorou, jimiž nad své okolí vynikal. V jednu chvíli však už byl kalichem hořkosti přesycen a zcela reálně se zaobíral myšlenkou na svléknutí kapucínského hábitu. Sám Ježíš ho od toho ale odradil.

To si zase jednou vyléval srdce před vystavenou Nejsvětější svátostí: „Pane, vždyť přece tito bratři viděli můj život. Jestliže se sem nehodím, proč mě vůbec pouštěli ke slibům? A jestliže už mě přijali, proč mě souží takovým pokořením?“ Najednou uslyšel odpověď: „Bratře Serafíne, cožpak není právě toto správná cesta k tomu, abys sloužil mně, který jsem tolik vytrpěl za vykoupení lidstva?“

Serafín si tato slova vzal k srdci a uložil si úkol, který tentokrát hodlal splnit stůj co stůj a který mu nepřipadal tak obtížný, jelikož neměl nic společného s ma-

nuálními úkony, nýbrž s hnutími srdce, kde se přese vši velkou pokoru cítil přece jen jistější: odted se nebude horšit na ty, kdo jej častují příkrými soudy či úšklebky, ale bude se pokaždé, když schytá nějakou bolestnou ránu v podobě posměšku či ostré výtky, za dotčného modlit růženec. A s touto polovinou svého majetku, který si přinesl do řádu, začal Serafín duchovně bohatnout a stejně jako tehdy při pasení dobytka i přibližovat se k Bohu. Přemá-

Sv. Serafín z Montegranara

háním ústrků se přitom nikterak nestával zasmušilým, naopak v duchu pravé františkánské radosti byl stále veselý.

Také Ježíš ocenil Serafínův kromobyčejný duchovní pokrok: „Bratře Serafíne, protože ses z lásky ke mně překonal a pokoril sám sebe, požádej mě o jakoukoli milost a já ti ji dám,“ promluvil k němu jednoho dne.

Serafín nechtěl nic pro sebe, vyprošoval si vždy pomoc pro druhé. Brzy se tento bratr, jenž měl dříve problém vykonat byt jen jednoduchý úkon, aby ho nepokazil, stal velkým divotvůrcem, jehož přičiněním se děly zázraky. Ne dva nebo tři, nýbrž celé desítky, ba dokonce stovky. A jelikož představenému časem připadalo, že jsou na škodu klášternímu životu, Serafínovi je zakázal dělat.

„Stačilo políbit jeho plášť, dostat od něj pohlázení, dokonce jen vzývat jeho jméno, a zmizely dlouhé nemoci a vyřešily se věci nevyřešitelné,“ píše se v knize „Po stopách kapucínských svatých“. „Všechno se

v jeho rukách stávalo zázračným: chléb, pomeranče, tráva, zrní, salát, a především růženec vyrobený z fenyklového stonku a kousků tykve. Lidé důvěřovali tomuto růženci víc než všem lékařům ve městě.“

Jednou takto uzdravil na smrtelné posteli ležícího kardinála Berneria. „Bratře, mám za sebou dlouhou cestu,“ řekl Serafinovi později se smíchem vděčný Bernerio. „Už už jsem měl naději, že vejdu do ráje, ale díky tobě mi brány nebeské byly přiraženy rovnou před nosem. Byl jsem shozen ze schodů, a tak jsem se vrátil do světa.“ Serafin se na něj vůbec nepohoršil, jako člověk umějící číst v lidských srdcích dobře věděl, co vězí v tom kardinálově. Byl obdařen i darem vidět do budoucnosti. Traduje se naléhání jedné nastávající matky, aby jí Serafin prozradil, zda porodí chlapečka, nebo holčičku. Serafin jí stále nechtěl odpovědět a nechal se přemluvit až poté, co mu nastávající matka řekla, že se ptá proto, že neví, jaké má dítěti vybrat jméno. „Když to bereš takto,“ řekl jí s úsměvem zbožný kapucín, „dej jí jméno Voršila a dalším pak jména jejich družek.“

Schopnost konat zázraky však nebyla jediným poznávacím znamením bratra Serafina, spíše jen tím nejviditelnějším, vyvěrajícím ze schopností skrytých. Byl mužem modlitby, hladovějícím po Chlebu života, milujícím Krista a jeho nebeskou Matku. Co vše se odehrávalo v jeho nitru při modlitbě či svatém přijímání, se už nikdy nedozvíme, ale láskou k Eucharistii a Matce Boží byl znám po celém Ascoli, v jehož kapucinském klášteře strávil nejdelší dobu a vlastně i závěrečný úsek svého života (od roku 1590). Když se městská rada Ascoli dozvěděla, že má být přemístěn, protestovala proti tomu tak důrazně, že Serafinovi bylo dovoleno v klášteře v Ascoli k velké radosti jeho obyvatel zůstat.

Tam ho navštěvovali vysoce postavení muži té doby, biskupové, kardinálové, příslušníci vysoké šlechty, včetně parmského a bavorského knížete. Jak bylo řečeno, uměl číst v lidských srdcích, ač byl jinak analfabet. Přesto bratři nevycházeli z údivu, když dostal za úkol proslovit před nimi v refektáři úvahu na některou z teologických otázek. Nijak nezpyšněl, zůstal obyčejným kapucinským bratrem, i když za ním přicházeli mocní tohoto svě-

ta, i když mu lidé ze všech stran projevovali úctu. Nedovolil například, aby mu věřící líbali ruku nebo i jen hábit. Nabízel jim k políbení mosazný kříž, který nosil stále u pasu – druhou polovinu majetku, který si přinesl před lety do řádu.

Své dary plně využíval pro ty, kdo jejich působení potřebovali. Miloval lidi a usiloval nejen o jejich zdraví, ale i o jejich zlepšení, nápravu, o jejich spásu. Oni milovali jeho a považovali ho za svěťce. Však

také když 12. října 1604 zemřel, ohlásily jeho smrt malé děti pobíhající po Ascoli výkřiky: „Svěťec zemřel! Svěťec zemřel!“ Když tento křik „dolehl“ k uším papeže Pavla V., za sebe nechal u jeho rakve zapálit velkou svíci.

Volání ascolských dětí potvrdil nejprve Benedikt XIII., který 18. června 1729 bratra Serafina blahorečil, a posléze i Kliment XIII., jenž ho 16. července 1767 svatořečil.

Růženec 24 hodin

„Dívám se na vás, bratři a sestry všech stavů. Na vás, křesťanské rodiny, na vás, osoby nemocné a v pokročilém stavu, na vás, mladí: vezměte znovu s důvěrou do rukou růženec a objevte ho v novém světle Písma svatého v harmonii s liturgií a v kontextu každodenního života. Kéž by tato moje výzva nezapadla nevyslyšena do zapomenutí!“ (sv. Jan Pavel II., *Rosarium Virginis Mariae*)

* * *

Papežova slova nás motivují k adekvátní odpovědi. Tím vhodným časem může být právě měsíc říjen, ve kterém již tradičně věnujeme větší pozornost Matce Boží, Královně posvátného růžence. Je to ona, která se v Lurdech v roce 1858 zjevila sv. Bernadettě s růžencem v ruce, a je to také ona, která nás při zjeveních ve Fatimě v roce 1917 vyzvala k jeho časté modlitbě. Na tuto výzvu nebeské Matky reagují v posledních letech četné iniciativy čtyřadvacetihodinové modlitby posvátného růžence ve dnech 11. – 12. října, která je jednou z možných odpovědí. Porozhlédněme se ve svém okolí, a pokud možno, zapojme se. A nemůžeme-li přímou účastí, učinme tak dle svých možností aspoň v soukromí. Panna Maria hlas svých dětí jistě vyslyší.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Evangelium - Mk 10,2-16

Přišli farizeové a zeptali se Ježíše, smí-li se muž se ženou rozvést. Chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „Co vám přikázal Mojžíš?“ Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“

Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz! Na začátku při stvoření však Bůh »učinil lidi jako muže a ženu«. »Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk.« Už tedy nejsou dva, ale jeden. A proto: co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!“

V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“

Matky přinašely k Ježíšovi děti, aby jim požehnal. Ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“ Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim.

„Krásná jsi, Maria, velmi ozdobená, budící hrůzu jako seřazená vojska připravená k boji“

(Denní modlitba církve, druhé nokturno, 7. října, Panny Marie Růžencové)

Co je radostnou zvěstí růžencové slavnosti?

Je radostnou zvěstí růžencové slavnosti to, co my katolíci – jak si mnozí myslí – musíme vykonávat každý den, totiž modlitba růžence? Každý den to jednotvárné, uspávající, bezduché modlení? Už zase růženec, nemohu snést toto odříkávání.

Zjevila se snad blahoslavená Panna Maria ve Fatimě proto, aby lidem zjevila jenom to, že musí svůj čas trávit tím nejnudnějším odříkáním 50, nebo dokonce 150 Zdravasů? A k tomu způsobila jeden z největších přírodních zázraků, kdy se Slunce otáčelo jako žhnoucí, jiskry vydávající ohnivá koule, řítící se na 70 000 přihlížejících?

Kdo takto přemýšlí, ten Marii vůbec nepochopil. Chceme si tento Mariin oblíbený způsob modlitby přiblížit ve čtyřech krocích:

1. Pojem růžence
2. Vznik růžence
3. Krása modlitby růžence
4. Působení růžence

1. Pojem růžence

Růženec – jak poetické, ba romantické slovo: věnec růží! Nepomyslíme si na něco krásného, voňavého, líbezného, na něco slavnostního, na svatbu, na nevěstičku kytici? Není snad růže symbolem nadzemské líbeznosti? Maria sama bývá v liturgii označována jako „růže“. A v naší modlitbě nejde jenom o jednu jedinou, nýbrž o celý věnec růží. A jak často a jak pro mnohé je to jenom věnec trnů?

Rozdíl nespočívá ve šňůře modliteb, ale v tom, kdo ji bere do rukou. Pro tělesného člověka je trnitým věncem, pro duchovního člověka věncem růží.

Samozřejmě, že je pohodlnější rozložit se při kokakole a chipsech na pohovku před rozsvícenou obrazovku, než se na kolenou modlit „v duchu a pravdě“ (Jan 4,24).

Slova odpovídajících svatých textů se naproti tomu obracejí na to, co je ušlech-

tilé v člověku, a plynou jako vůně a líbeznost: bez námahy se však nedá ucítit vůně Mariina. „Jako skořicovník a akant jsem vydávala vůni, jako vybraná myrha jsem voněla, jako galbanum, onyx, ladanum, jako opar kadidla ve Stanu. Rozprostřela jsem své větve jako terebint, jsou to větve slávy a půvabu.“ (Sir 24,15-16)

2. Vznik růžence

Zvyk opakovat modlitby, jako např. Otčenáš, a odpočítávat je na kamíncích nebo zrnkách je prastarý. Už sv. Palladius, irský biskup († 431), podává takovou zprávu o svatém poustevníku Pavlovi († 347). Od 11. století bylo modlení 50, 100 nebo 150 Otčenášů nebo Zdravasů velmi rozšířeno. U laických bratří nebo u ženských řádových společenství se vyskytoval tento způsob modlitby jako druh laického breviáře namísto odpovídajícího počtu žalmů. Cisterciáci a dominikáni to zvláště podporovali. Používaly se přitom

tzv. „Paternoster-šňůry“ s různým počtem perel. Např. podle předpokládaného počtu let života Panny Marie 63 (brigitský růženec), nebo 33 k počtu tradičního počtu let Ježíšových (františkáni), nebo podle sedmi radostí a sedmi bolestí Mariiných (servité), či podle svatých pěti ran (passionisté), nebo také podle jiných tajemství, jako je Neposkvrněné početí, Nejsvětější Srdce Ježíšovo aj. Nejobvyklejším způsobem se stal nám známý růženec s pěti radostnými, pěti bolestnými a pěti slavnými tajemstvími [dnes také s tajemstvími světla – pozn. red.].

Ve východní církvi je něco analogického, tzv. „komboschoinion“, uzlová šňůra. Modlitební šňůry v islámu nebo v buddhismu s tím nemají nic společného.

Skrze bratrstva, kázání, spisy, modlitební knihy nebo letáky se dominikáni stali v podstatě řádem růžence. Na malbách se často zobrazuje, jak svatý Dominik dostává od blahoslavené Panny zářnou šňůru perel, a to pro boj proti tehdejšímu terorismu, totiž sektě albigenkých, která řádila zvláště v jižní Francii. Takto omilostněn dosáhl s tímto darem velkých úspěchů.

Papeži vřele doporučené a odpustky obdařené růžencové hnutí zažívalo velký vzestup. Později bylo pěstováno jezuiti, zvláště druhým apoštolem Německa, svatým Petrem Kanisiem, a u mariánských poutních míst nebo ve zvláště k tomu vybudovaných růžencových kaplích. Svatý papež Pius V. ustanovil na památku slavného vítězství nad mohamedány u Lepanta 7. října 1571 svátek, z něhož vzešel dnešní růžencový svátek (právě 7. října). Pius IX. a Lev XIII., zvláště ten druhý jmenovaný, pozvedli pobožnost k novému rozkvětu svými krásnými encyklikami o tomto posvěceném druhu modlitby. A to nejdůležitější: kladla nám to na srdce sama Královna svatého růžence, zvláště ve Fatimě.

Tak se stal u věřících katolíků – a tím myslím ty duše, které se drží pravé víry v odporu proti dnes zuřícímu modernis-

mu – růženec nejoblíbenějším způsobem modlitby. K potvrzení toho uvedu následující příběh, který jsem četl v jednom tradičním francouzském listu: Jeden asi desítiletý chlapec musel pro přijetí do klasické katolické školy napsat malý článek o dvánáctiletém chlapci Ježíšovi. A z dětské fantazie vyšlo toto: Maria a Josef zpozorovali na konci prvního dne cesty, že chlapec není s nimi. Začali ho hledat a Josef řekl Marii: „Pojď, pomodlíme se růžencem!“ To udělali a už třetího dne ho potom našli.

3. Krása modlitby růžence

Nejdříve několik myšlenek podle Roberta Madera: Růženec je pro mnoho lidí neznámý, dokonce i pro ty, kteří se jej modlí. On je v první řadě a podstatně rozjímáním, soustředěním se na to ústřední v křesťanství. Kdo se modlí růženec, hledí do slunce, hledí do slunečního světa víry. Tak praví zmíněný prelát.

Opakování má být pomocí ke zvnitřnění. Dnešními technickými prostředky se všechno stále více zrychluje, stává se razantním, zaměřeným na vnějškovost, všechno musí být „akční“. Růženec se svým opakováním nám má pomoci stát se dlouhodechým, nerazantním a vnitřním, nebo abychom se vyjádřili hollywoodským slovníkem, posunout se od vnější „akce“ k vnitřní „akci“, to znamená ke klidnému vnitřnímu pohybu srdce a ducha a ke zvnitřnění věčných pravd. Tam, ve věčných pravdách, a jenom tam jsou otevřeny nekonečné horizonty věčné krásy, vznešenosti a nádhery. To nejkrásnější, nejsvětější a nejvznešenější je nestvořená láska v Nejsvětější Trojici. Nejkrásnější stvořená láska je láska mezi Ježíšem a Marií.

Všechno na zemi je více nebo méně poskrvněné, pošpiněné, zpustlé. Jenom Srdce Ježíše a Marie jsou neposkrvněná, čistá, nezpustlá. Zde, a jenom zde je dokonalá stvořená láska v slzavém údolí. V těchto obou srdcích je přítomno nebe na zemi. Podle sv. Bernardina ze Sieny vytékají všechny milosti od Otce k Synu, od Syna k Marii, od Marie k nám. Ve vlepšání lásky se říká: „Promluv na mne; neboť máš hlas sladký...“ (Pis 2,14) Kéž se v růženci otevrou naše uši pro tuto nebeskou hudbu! Kéž bychom si v 15 (20) tajemstvích všimli „akce“ těchto dokonale milujících srdcí, která nám svým živo-

*Peter Paul Rubens (1577–1640):
Panna Maria jako žena z Apokalypsy*

tem vymohla spásu a blaženost, a teď už nám dávají dopředu tušit a účastnit se! Cožpak to není nádherné?

V kostele Sv. Vavřince v Norimberku je nádherně zobrazen andělský pozdrav: Každý Zdravas je jedna růže. Dábel je zobrazen mimo růženec, k tajemství této modlitby nemá přístup. A uvědomme si, že toto nádherné sochařské dílo vytvořil hříšník. (Veit Stoss byl označen vypáleným znamením.) Tak se může padlý člověk na modlitební šňůře povznést ke vznešenosti, ke které je stvořen.

4. Působení růžence

Nyní uvedeme heslovitě důležité příklady, že růženec není mařením času některých zaostalých jedinců, věčně včerejších lidí v zaprášených sakristiích, nýbrž že má místo ve světových dějinách a že splnil slova z breviáře: „Krásná jsi, Maria, velmi ozdobená, budící hrůzu jako seřazená vojska připravená k boji.“

- Lepanto z roku 1571 bylo už zmíněno, je to vrcholný příklad. Dalším příkladem pro vítězná tažení Přemožitelky hada, zvláště skrze svatý růženec: vítěství Španělů nad Maury.

- Tricetiletá válka: Velké rozhodující bitvy se bezpochyby vztahují k Marii.

- Tilly, vítěz ve 22 bitvách, nazýval Marii svoji „Generalissimou“ a bral do bitvy s sebou tři věci: meč, kříž a růženec.

- S bojovým pokřikem „Maria!“ a se zpěvem Salve Regina byla získána roz-

hodující vítězství na Bílé hoře v Praze a v Nördlingen.

- Vojáci prince Evžena Savojského říkali: „Teď bude opět bitva, protože se za se mnoho modlí.“

- Vítězství u Vídně v roce 1683 a u Peterwardein v roce 1716.

- Ruský generál Kutuzov nechal v roce 1812 před rozhodující bitvou u Borodina vystavit milostný obraz, ikonu Panny Marie Kazaňské.

- Rok 1920: Rudá armáda byla Poláky odražena navzdory všemu očekávání – takzvaný „Zázrak na Visle“.

- Rok 1942–43, obrat v II. sv. válce: Zasvěcení světa Panně Marii Piem XII.

- Rok 1955: Vyhlášení neutrality Rakouska.

Růženec je jako vodíková bomba křesťanských staletí, bez nebezpečí zamoření a ozáření.

Jako doklad působení v dnešní době bych chtěl citovat z jedné řeči politika:

„Vidíme, jak mnohé euroatlantické státy (= Západ) nastoupily na cestu, na níž popírají nebo odmítají své vlastní kořeny, včetně křesťanských kořenů, které tvoří základ světové civilizace.“

V těchto státech byly popřeny morální základy a všechna tradiční identita... tam se provozuje politika, která hází do jednoho pytle rodiny s mnoha dětmi s partnerstvími stejného pohlaví. Tato politika staví na jednu úroveň víru v Boha se satanismem... bez morálních hodnot, které spočívají v základech křesťanství..., bez norem a morálních hodnot... ztratil lidé nevyhnutelně svoji lidskou důstojnost a stali se netvory.“

Když neztratíme svoji tradici a nebudeme ji chtít ztratit, pak se přidržíme prastaré modlitby růžence, kterou zvítězí Neposkrvněné Srdce Mariino. A chceme se ptát, jestli ty tři děti z Fatimy s růžencem neudělaly více pro mír ve světě než OSN a všichni diplomati bez růžence dohromady...

„Krásná jsi, Maria, velmi ozdobená, budící hrůzu jako seřazená vojska připravená k boji.“

*Přepřacováno Melanií G. Host
Ze Schweizerisches Katholisches
Sonntagsblatt 20/2014 přeložil -mp-*

(Redakčně upraveno)

Vizionář: Tajemství zjevení v Tre Fontane (26)

4. Věrohodnost (Třetí část)

Cornacchiola se nicméně nikdy nestavěl do úlohy obhájce zjevení: „Každou věc podřizují tomu, kdo to má za úkol; nesoudím, ale přijímám jakýkoliv verdikt pro slávu Boží a čest Panny Marie, naší drahé Matky,“ napsal do svého deníku. A když církevní autority hrozily tím, že jeskyni nechají zavřít a zakáží poutě věřících, odpovídal, ať tak klidně učiní: jemu, jak říkávala již Bernadetta v Lurdech, náleželo jediné svědčit o tom, co se stalo, a důsledně žít podle toho, co Panna Maria žádala.

Nepřátelství, kterému musel čelit v průběhu celého svého života, ho naopak často vedlo k tomu, že si kladl otázky o pravdivosti událostí, jichž byl protagonistou. O něco později než jeden rok po zjevení, dne 13. května 1948, nalezneme v jeho diáři poznamenáno:

„Četl jsem si poselství a prosím: »Svatá Panno, pokud jsi to nebyla ty, která ses mi zjevila, znič ďábla a učiň to tak, aby ses mi ty sama zjevila a svou autoritou mi to řekla.« Kupodivu, vedle mě na stejné židli na mě hledí usmívající se Panna Maria a říká: »Kolik bolestmi musíš projít, než zemřeš! Snájej to všechno s odevzdaností a velmi se modli, staň se ničím a nestarej se o to. Vše je ve shodě s Boží vůlí pro vykoupění všech tvorů.«“

Navzdory tomu se následujícího 19. července vrátil silný nepokoj:

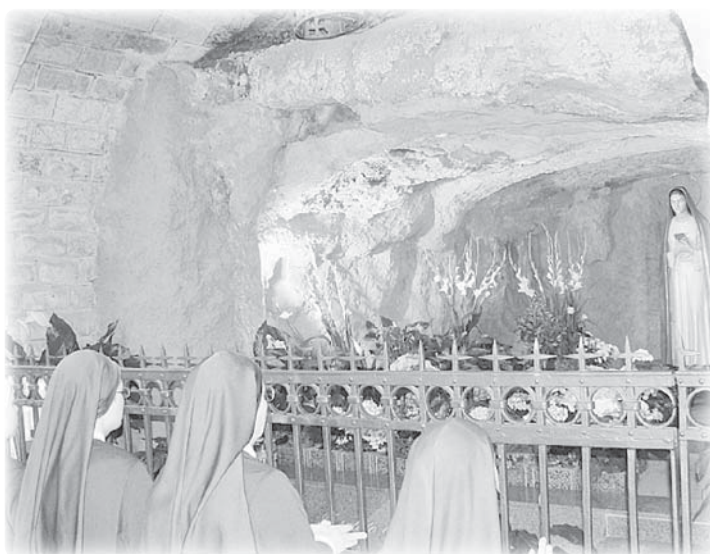
„Jsem na pochybách o skutečnosti toho, co se stalo: Kolektivní přelud? Je to ďábel? Byl jsem předtím na cestě pravdy? Nechal jsem se oklamat zlem?“

A ještě 21. července 1977 se k tomuto tématu vrátí:

„Co se se mnou děje? Je to něco velmi zvláštního, zmocňuje se mě pochybnost, která mě mučí: Je zjevení pravé? Zatím jich bylo dvacet dvě: je možné, že všechna byla falešná? Ne, drahá Matko, ty ses zjevila a každé vyřčené slovo je pravda.“

Byl to především jeho tvrdý a neústupný charakter, který mu vytvářel nepřátelství. Na jednom volném listě vloženém do agendy z roku 1948 on sám uvedl, že jistá sestra Kateřina:

„...byla soukromě u papeže a vykládala mu o mně. Svatý otec je se vším velmi spokojen, ale jistě ne se mnou, jsem hříšník. Pak mi [sestra] říká, že mluvila s kardinálem Canalim. Kardinál jí řekl, že věci jdou pomalu, protože mezi tramvajáky se o mně nemluví dobře. Jsem spokojen,

Jeskyně zjevení v Tre Fontane, místo neustálých modliteb

že se o mně nemluví dobře. Je lépe, aby si církev myslela to, co chce. Já jsem konvertita a Pán mě vždy chrání a Panna Maria žehná mně a všem těm, kdo přicházejí k Trojjedinému Bohu.“

Dne 27. prosince téhož roku světuje do svého deníku:

„Mnozí kněží mi stále kladou stejnou otázku: »Proč si Panna Maria vybrala tebe, aby promluvila k duším?« Pro tuto otázku jsem byl smutný a také já jsem si kladl takovou otázku: »Proč mne?« Jednoho dne jsem se Panny Marie zeptal: »Proč právě mně a ne někomu jinému ses ukázala, povolala jsi mě na správnou cestu a povolala jsi další?« Odpověděla mi: »Je to vševedoucnost Trojjediného Boha, která mi ukázala na nejhoršího z nejhorších hříšníků a na nejnehodnějšího před Bohem a lidmi. Je to milosrdenství, které mě poslalo k tobě, vybranému mezi nejhoršími, které jsi ty svou špatností překonával: ny-

ni musíš překonávat ty nejlepší, aby se nejhorší obrátili k Bohu, a prostředkem jsi ty, plný nevědomosti a neschopnosti.«“

Můžeme jistě potvrdit, že Cornacchiola neměl nikdy ze zjevení nějaký prospěch. Pokračoval ve své práci až do penze, žil vždy skromně a odmítal jakékoliv pokušení. Dne 13. dubna 1983 si poznamenal:

„Včera mi jedna paní předala koš plný peněz a řekla mi: »Toto je pro vás, pane Cornacchiolo.« To se mi ale nelíbilo; říkám jednomu bratrovi, aby to všechno předal matce Prisce, aby to dala řeholním bratřím. Dnes ráno jsem musel jít do jeskyně, abych to všechno předal.“

Jednalo se evidentně o žhavý bod, neboť tři dny poté připojil:

„Všichni bez výjimky – jak se zdá, jsou v tom zajedno – mě obviňují, že vidění využívám. Ano, využívám ho duchovně pro poznání pravdy o věčné spáse, ale ne tak, aby vybrané peníze šly do mé kapsy. Je třeba jasně říci: dostávají je řeholní bratři a vikariát⁽¹⁾.“

Dne 31. ledna 1968 poznamenal s hořkostí, že syn Carlo:

„...nenachází práci právě pro přijetí, které nese: Cornacchiola. Bratr Silvano se živě zaobírá tím, aby pro Carla našel práci, ale pokaždé, když se dostane k jádru věci, mu položí otázku: »Pověz mi, je to ten Cornacchiola od zjevení?« Odpověď je: »Ano.« – »Tedy se nic nedá dělat.«“

(Pokračování)

Z italského originálu „*Il Veggente: Il segreto delle Tre Fontane*“ (Milano: Adriano Salani, 2016) vybral a přeložil fr. Štěpán Maria Filip OP

Poznámky:

⁽¹⁾ Jak už bylo řečeno, tímto vikariátem se míní úřad (a případně sídlo tohoto úřadu) zástupce – vikáře – papeže ve vedení římské diecéze. [pozn. překl.]

Srdce fatimského poselství: Neposkvrněné Srdce Panny Marie (1)

„Srdcem“ fatimského poselství je Srdce: zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Co vlastně toto Srdce je? Co to znamená, že se mu zasvěcujeme? Můžeme se vůbec Mariinu Srdci zasvěcovat a není zasvěcení vyhrazeno pouze Bohu? Co toto zasvěcení doprovází a co je jeho plodem? Na všechny tyto otázky se pokouší odpovědět následující úvaha.

Různé názory o jádru fatimského zjevení

Zjevení Panny Marie ve Fatimě je obsahově velmi bohaté. Ukazuje to také jedna událost, o které referuje italský katolický spisovatel a esejista Vittorio Messori:⁽¹⁾ K rozsáhlému dílu známého a nedávno zesnulého mariologa Reného Laurentina patří důležitá edice dokumentace týkající se zjevení Matky Boží v Lurdech. Tato skutečnost vedla portugalskou biskupskou konferenci k tomu, aby ho požádala o obdobné zpracování dokumentace ohledně Fatimy. Avšak René Laurentin to musel s těžkým srdcem odmítnout. Nejprve se vylouval na neznalost portugalského jazyka, ale brzy vyjevil pravý důvod svého odmítnutí: V Lurdech je všechno přímočaré a jasné, není zde nic komplikovaného a vše je dobře dokumentováno. Fatima je oproti tomu velmi komplikovaná a jsou zde mnohé problémy.

Bohatost fatimského zjevení, potvrzená i touto událostí, může vést a skutečně vedla jeho znalce k různým názorům ohledně toho, co je jádrem tohoto zjevení: Není jím modlitba posvátného růžence? Vždyť Maria při každém svém zjevení ve Fatimě vyzývala k modlitbě růžence a při svém posledním zjevení 13. října 1917 se přímo představila jako „Královna růžence“ (*Senhora do Rosário*).⁽²⁾ K růženci se také vztahovala tři vidění, kterých se dostalo Lucii, Františkovi a Hyacintě, třem fatimským pasáčkům a vizionářům, na konci tohoto říjnového zjevení: nejprve vidění Svaté rodiny odkazující na radostný růženc, pak vidění bolestné Panny Marie a Krista vztahující se k bolestnému růženci a nakonec vidění Panny Marie Karmelské spojené se slavným růžencem.⁽³⁾

Nejsou jádrem Fatimy oběti přinášené za obrácení hříšníků a na smír hříchů pro-

ti Neposkvrněnému Srdci Panny Marie? Je to opět Maria, která k nim ve svých zjeveních tak naléhavě vyzývala, a již předtím tak činil při svých zjeveních v roce 1916 anděl strážný Portugalska. Samotné děti pak k těmto dvěma úmyslům oběti ještě připojili úmysl další, totiž za Svatého otce. Není jím pokání? Vzpomeňme na důrazná slova anděla v rámci tzv. třetího fatimského tajemství při třetím zjevení 13. července 1917: *Pokání! Pokání! Pokání!*⁽⁴⁾ Není jím vidění pekla, jež je obsahem tzv. prvního fatimského tajemství v rámci téhož červencového zjevení?⁽⁵⁾ Nejsou jím proroctví týkající se rozšíření komunistických bludů Ruskem či vypuknutí II. světové války, předpovězená

v tzv. druhém fatimském tajemství stále při zjevení v červenci 1917⁽⁶⁾ a s nimi spojené poselství míru? A určitě bychom mohli v tomto výčtu ještě pokračovat.⁽⁷⁾

Všechno, co jsme právě zmiňovali, je jistě důležitou součástí Fatimy a chrání nás Bůh, abychom to z ní chtěli vymazat nebo umenšovat její význam. Avšak ne-

málo fatimologů – a mezi nimi zaujímá bezesporu první místo španělský teolog, klaretian Joaquín María Alonso⁽⁸⁾ – ukazují na to, že zmiňované prvky jsou jistě pro Fatimu základní, ale že vycházejí jako paprsky ze slunce z něčeho ještě základnějšího a podstatnějšího, a tím je Neposkvrněné Srdce Panny Marie, respektive zasvěcení tomuto Srdci. Ano, Fatima – fatimské zjevení Panny Marie, fatimské poselství – má své srdce (nebo podle otce Alonsa má svou *alma* – „duši“⁽⁹⁾) a tím je Srdce Mariino, Neposkvrněné Srdce, a zasvěcení se tomuto Srdci.

Toto potvrzení Neposkvrněného Srdce Panny Marie ve fatimském poselství ukazuje na jednu důležitou skutečnost, totiž na to, že první nejsme my a naše aktivita, ale že první je Bůh, Kristus a Panna Maria: první je Boží láska, která se ukazuje a projevuje v Nejsvětějším Srdci Ježíšově a Neposkvrněném Srdci Mariině. My určitě odpovídáme a máme odpovídat na tuto božskou lásku svou láskou – a modlitba růžence, pokání a oběti jsou vyjádřením této lásky, ale opravdu jen *odpovídáme* na Boží lásku a tato naše odpověď je onou Boží láskou nesena. Obdobně je významné, že v naší odpovědi na božskou lásku je kladeno na první místo zasvěcení Mariinu Neposkvrněnému Srdci, protože to upřednostňuje naši lásku jako kořen a cíl veškeré naší další činnosti. Řečeno stručně, Neposkvrněné Srdce Panny Marie a zasvěcení se jemu mluví jasně o prvenství Boží i naší lásky.

Maria zjevuje ve Fatimě své Neposkvrněné Srdce

Trojí zjevení anděla v roce 1916

To, že Mariino Neposkvrněné Srdce je srdcem Fatimy, se dá celkem snadno doložit. Na Neposkvrněné Srdce Panny Marie poukazovalo již trojí zjevení anděla míru neboli anděla strážného Portugalska v roce 1916, které jsme už výše zmiňovali a jež připravovalo na zjevení Panny Marie v roce 1917.⁽¹⁰⁾ Tak anděl již své první zjevení na jaře 1916, při němž naučil děti smírnou modlitbu, ukončil slovy: „Tak se modlete. Srdce Ježíšovo a Mariino vaše prosby vyslyší.“ (*Orai assim, os Corações de Jesus e Maria estão atentos á vós das vossas suplicas.*)⁽¹¹⁾

Při svém druhém zjevení v létě 1916 anděl především řekl: „Modlete se, hodně se modlete! Nejsvětější Srdce Ježíšovo i Mariino mají s vámi plán milosrdenství.“ (*Orai, orai suito; os Corações Santíssimos de Jesus e Maria, teem sobre vós dizignios de misericórdia.*)⁽¹²⁾ Co se pak týká posledního zjevení anděla na podzim 1916, můžeme připomenout, že další smírná modlitba, kterou anděl tehdy naučil děti a jež byla tentokrát zaměřena na odčinění hříchů proti Nejsvětější svátosti, končila slovy: „A pro nekonečné zásluhy jeho Nejsvětějšího Srdce a Neposkvrněného Srdce Mariina tě prosím za obrácení ubohých hříšníků.“ (*E pelos meritos infinitos do Seu Santíssimo Coração e do Coração Imaculado de Maria, peço-vos a conversão dos pobres pecadores.*)⁽¹³⁾

Dva cykly zjevení Panny Marie ve Fatimě

V následujícím roce se naplnil plán milosrdenství, který podle andělových slov mělo s Lucií, Františkem a Hyacintou Nejsvětější Srdce Ježíšovo a Mariino, a zjevila se jim Panna Maria. Jak je dobře známo,

jedná se celkem o šest zjevení na místě zvaném „Údolí míru“ (*Cova da Iria*),⁽¹⁴⁾ nedaleko od vesnice Fatimy, z nichž první proběhlo 13. května 1917 a poslední 13. října 1917. Těchto šest mariánských zjevení můžeme rozdělit do dvou cyklů: na první cyklus tři prvních zjevení, která obsahují samotné Mariino poselství, a na druhý cyklus tři zbývajících zjevení, při nichž Panna Maria sice nepřestává mluvit, ale jež jsou spíše nebeským zpečetěním tohoto poselství.⁽¹⁵⁾ Proto je příznačné, že první cyklus vrcholí 13. července 1917 odhalením trojího fatimského tajemství a druhý cyklus 13. října téhož roku velkým slunečním zázrakem.

První zjevení Panny Marie 13. května 1917

Z toho, co bylo právě řečeno, je patrné, že s odkazy na Neposkvrněné Srdce Panny Marie se setkáváme především v prvním cyklu prvních tří zjevení. Je tomu tak hned při prvním zjevení Matky Boží 13. května 1917?⁽¹⁶⁾ Na první pohled se zdá, že nikoliv. Jak uvádí sestra Lucie ve svých pamětech, Panna Maria se děti teh-

dy výslovně zeptala: „Chcete se obětovat Bohu a snášet všechna utrpení, která na vás sešle, na smír za hříchy, jimiž je urážen, a jako prosbu za obrácení hříšníků?“ (*Quereis oferecer-vos a Deus para suportar todos os sufrimentos que Êle quizer enviar-vos, em acto de reparação pelos pecados com que Êle é ofendido e de suplica pela conversão dos pecadores?*)⁽¹⁷⁾ Nejsvětější Panna zde tedy mluvila jenom o smíru za hříchy, kterými je urážen samotný Bůh, a nezmiňovala smír za hříchy proti svému Neposkvrněnému Srdci.

Avšak portugalský jezuita, biblista a historik Fatimy Luiz Gonzaga Ayres da Fonseca (1878–1963) v třetím vydání svého známého díla *Divy Fatimy (Le meraviglie di Fátima)*,⁽¹⁸⁾ publikovaném v roce 1939, uvedená slova Panny Marie uvádí v poněkud pozměněné a především rozšířené podobě – a byl v tom následován dalšími autory: „Chcete přinášet oběti a rádi snášet všechna utrpení, která na vás sešle Pán, na smír za mnohé hříchy, jimiž je urážen Boží majestát, pro dosažení obrácení hříšníků a na čestné odčinění rouhání a všech urážek učiněných Ma-

Poznámky:

- (1) Srov. „Prefazione: Un mistero che inquieta e che consola.“ In: Vincenzo Sansonetti: *Inchiesta su Fatima: Un mistero che dura da cento anni.* Milano: Mondadori, 2017, s. VII–XXII (zvláště s. VII–X).
- (2) Srov. „Vzpomínka čtvrtá,“ II, 8. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě: Vzpomínky sestry Lucie.* 2. vyd. Fátima: Secretariado dos Pastorinhos, 2007, s. 175.
- (3) Srov. *tamtéž*, s. 175–176. Řečeno přesněji, jen první vidění viděly všechny tři děti, zatímco druhé a třetí vidění viděla pouze Lucie: srov. např. Antonio Borelli Machado: *Fatima: Poselství tragédie, nebo naděje?* Roma: Luci sull'Est, 2003, s. 76; Casimir Barthas: *La Virgen de Fátima.* 13. ed. Madrid: Rialp, 2009, s. 109. I sestra Lucie v uvedené „Vzpomínce čtvrté“, II, 8, v případě prvního vidění užívá plurál: „spatřili jsme“, zatímco v případě druhého a třetího vidění užívá singulár: „spatřila jsem“ a „zdálo se mi, že vidím“.
- (4) Srov. text tohoto třetího tajemství in: Kongregace pro nauku víry: *Fatimské poselství.* Praha: Sekretariát České biskupské konference, 2000, s. 17.
- (5) Srov. text tohoto prvního tajemství *tamtéž*, s. 11–12. Je to přetisk ze „Vzpomínky třetí“, 2. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*, s. 119. Sestra Lucie líčí toto první tajemství také ve své čtvrté vzpomínce: srov. „Vzpomínka čtvrtá“, II, 5. In: *tamtéž*, s. 171.

- (6) Srov. text tohoto druhého tajemství in: Kongregace pro nauku víry: *Fatimské poselství*, s. 12. Je to opět přetisk ze „Vzpomínky třetí“, 2. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*, s. 119–120. Sestra Lucie líčí toto druhé tajemství znovu i ve své čtvrté vzpomínce: srov. „Vzpomínka čtvrtá“, II, 5. In: *tamtéž*, s. 171–172.
- (7) Srov., jak podává přehled těchto různých názorů o jádru Fatimy Stefano De Fiores: *Il segreto di Fatima: Una luce sul futuro del mondo.* Cinisello Balsamo (Milano): San Paolo, 2008, s. 57–59. Autor zde podává shrnutí různých pohledů na toto téma, jak zazněly na kongresu „Fenomenologie a teologie zjevení“, uspořádaném ve Fatimě ve dnech 9.–12. října 1997 u příležitosti 80. výročí zjevení. Srov. také edici akt tohoto kongresu: *Fenomenologia e teologia das aparições: Actas do Congresso internacional de Fátima (9–12 de outubro de 1997).* Fátima: Santuário de Fátima, 1998.
- (8) O J. M. Alonsovi srov. především: Domiciano Fernández: „R. P. Joaquín María Alonso, CMF (†), insigne mariólogo y apóstol del Corazón de María.“ *Ephemerides Mariologicae*, 32 (1982), s. 273–285; Luciano Coelho Cristino: „Alonso, Joaquín María (1913–1981)“. In: Carlos A. Moreira Azevedo – Luciano Coelho Cristino (edd.): *Enciclopédia de Fátima.* Estoril: Príncipe, 2007, s. 25–28; Miguel Ruiz Tintoré, „Toda la belleza de la hija del rey está en el interior“ (Sl 44,14 Vg): *Fundamentos de la teo-*

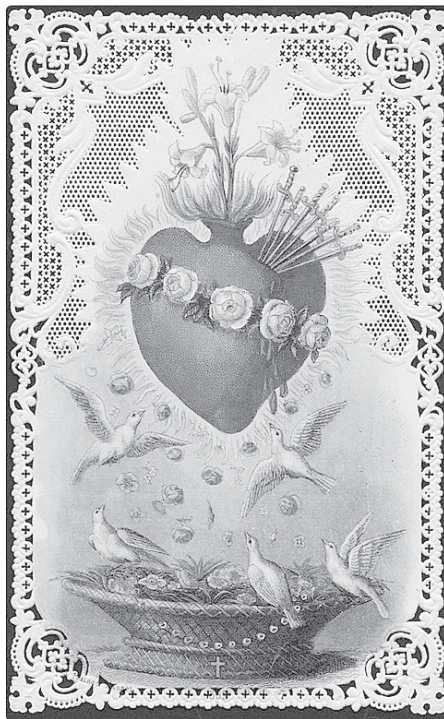
logía del Corazón de María en la obra del P. Joaquín María Alonso, C.M.F.“ *Ephemerides Mariologicae*, 64 (2012), s. 505–516.

- (9) Srov. jeho významný článek „El Corazón Inmaculado de María, alma del mensaje de Fátima.“ *Ephemerides Mariologicae*, 22 (1972), s. 240–303; 23 (1973), s. 19–75. V jiném svém díle, totiž v knize *La Gran Promesa del Corazón de María en Pontevedra.* 3. ed. Madrid: Cor Mariae Centrum, 1977, s. 19, J. M. Alonso toto své vyjádření rozšiřuje a říká, že Srdce Panny Marie je vzhledem k Fatimě „jejím středem, její duší a jejím duchem“ (*su centro, y su alma, y su espíritu*).
- (10) O zjevení anděla srov.: „Vzpomínka druhá“, II, 2. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*, s. 76–79; „Vzpomínka čtvrtá“, II, 1. In: *tamtéž*, s. 163–166; J. M. Alonso: „El Corazón Inmaculado de María, alma...“, 22 (1972), s. 241–243, 292–303; A. Borelli Machado: *Fatima*, 35–40; C. Barthas: *La Virgen de Fátima*, s. 55–60; Andrew Apostoli: *Fatima for Today: The Urgent Marian Message of Hope.* San Francisco: Ignatius, 2010, s. 20–42; Manuel Fernando Silva: *Pasácci z Fatimy.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012, s. 115–132; Carmelo de Coimbra: *Um caminho sob o olhar de Maria: Biografia da Irmã Maria Lúcia de Jesus e do Coração Imaculado, O. C. D.* 2. ed. Marco de Canaveses: Edições Carmelo, 2017, s. 33–44;

riinu Neposkvrněnému Srdci?“⁽¹⁹⁾ Zde se tedy smír za hříchy proti Mariinu Neposkvrněnému Srdci výslovně objevuje, ale je to Fonsecaova interpolace původního textu,⁽²⁰⁾ a to vědomá interpolace.

Je ovšem zajímavé, že sestra Lucie proti této interpolaci nic nenamítala: Četla velmi pozorně druhé brazilské vydání Fonsecaova díla⁽²¹⁾ a ve své čtvrté vzpomínce učinila jeho mnohé opravy.⁽²²⁾ Slova Panny Marie z jejího prvního zjevení podle Fonsecaovy úpravy však nekorigovala. Navíc v roce 1956 portugalský jezuita předložil sestře Lucii různé body (*punti*) k objasnění. Jeden z nich se týkal toho, kdy Panna Maria poprvé žádala smír za urážky proti svému Neposkvrněnému Srdci a zda odpovídá pravdě, co napsal ve své knize, tj. že tomu bylo již při prvním zjevení. A sestra Lucie odpověděla kladně.

Jak můžeme tyto reakce sestry Lucie vysvětlit? Zřejmě jediné tím, že Maria již při svém prvním zjevení vyzývala ke smíru hříchů proti svému Neposkvrněnému Srdci. Tato výzva mohla být méně výslovná a symbolická a více implicitní a intuitiv-

ní než při následujících zjeveních v červnu a v červenci 1917, ale již zde přítomná byla. „Jsme tedy přesvědčeni, že ve Fatimě nebyla nikdy výzva ke smíru soustředěná na Boha a Krista, která by nebyla

doprovázena smírem Mariina Srdce.“⁽²³⁾ Vždyť smír za urážky Mariina Srdce se nezastavuje u sebe samého, ale jde dále a v posledku je zaměřen na usmíření Boha. Na druhé straně je smír za hříchy proti Bohu a Kristu vždy spojen se smírem Panny Marie, jak to odpovídá Mariině spolupráci na díle spásy.⁽²⁴⁾

(Pokračování)

PhDr. ThLic. Štěpán Maria Filip, Th.D., je členem české provincie dominikánského řádu. Vyučuje dogmatickou teologii jako odborný asistent na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci, jako pozvaný profesor (*professore invitato*) na Papežské univerzitě sv. Tomáše Akvinského (*Angelicum*) v Římě a jako lektor na domácím studiu trapistického kláštera Matky Boží v Novém Dvoře. Byl prvním předsedou a je členem České christologicko-mariologické akademie. Od května tohoto roku je členem Světového apoštolátu Fatimy.

Luciano Coelho Cristino: *As aparições de Fátima: Reconstituição a partir dos documentos*. Fátima: Santuário de Fátima, 2017, s. 9–22; João Scognamiglio Clá Dias: *Alla fine, il mio Cuore Immacolato trionferà*. Mira (Venezia): Associazione Madonna di Fatima, 2017, s. 19–28; Yves Chiron: *Fatima: Vérités et légendes*. Paris – Perpignan: Artège, 2017, s. 11–30. Zjevení anděla je také zasvěcena celá kniha Roberta Allegrinho: *Come il vento tra gli ulivi: Le apparizioni dell'angelo a Fatima*. Milano: Ancora, 2017. Autor si dovoluje také odkázat na svůj článek: „Fatima: Zjevení anděla“. *RC Monitor*, 14, č. 10 (2017), s. 6–7.

⁽¹¹⁾ „Vzpomínka druhá“, II, 2. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*, s. 77 (portugal. originál in: *Lúcia de Jesus: Memórias*. Ed. Cristina Sobral. Fátima: Santuário de Fátima, 2016, s. 152).

⁽¹²⁾ *Tamtéž*.

⁽¹³⁾ *Tamtéž*, s. 78 (portugal. originál: s. 153).

⁽¹⁴⁾ Nebo se může také hovořit o „Údolí Ireney“, a to podle sv. Ireney (*Iria*), portugalské mučednice 7. století. Srov. Joaquim Ferreira Roque Abrantes: „Cova da Iria“. In: C. A. M. Azevedo – L. C. Cristino (edd.): *Enciclopédia de Fátima*, s. 155–158.

⁽¹⁵⁾ Srov. José María Bover: *El mensaje de Fátima y la consagración al Inmaculado Corazón de María*. Barcelona: Balmesiana, 1943, s. 11, 15.

⁽¹⁶⁾ O prvním zjevení Panny Marie srov.: „Vzpomínka druhá“, II, 4. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*, s. 81–83; „Vzpomínka čtvrtá“, II, 3. In: *tamtéž*, s. 167–169; J. M. Alonso: „El Corazón Inmaculado de María, alma...“, 22 (1972), s. 243–250; A. Borelli Machado: *Fatima*, s. 41–46; C. Barthas: *La Virgen de Fátima*, s. 61–71; A. Apostoli: *Fatima for Today*, s. 43–50; M. F. Silva: *Pasácci z Fatimy*, s. 135–148; Carmelo de Coimbra: *Um caminho sob o olhar de Maria*, s. 48–56; L. C. Cristino: *As aparições de Fátima*, s. 23–36; J. S. C. Dias: *Alla fine, il mio Cuore Immacolato trionferà*, s. 31–43; Y. Chiron: *Fatima*, s. 33–39. Dovolujeme si také odkázat na svůj článek: „Fatima: První zjevení Panny Marie“. *RC Monitor*, 14, č. 11 (2017), s. 6–8.

ří o Fatimě, s. 81–83; „Vzpomínka čtvrtá“, II, 3. In: *tamtéž*, s. 167–169; J. M. Alonso: „El Corazón Inmaculado de María, alma...“, 22 (1972), s. 243–250; A. Borelli Machado: *Fatima*, s. 41–46; C. Barthas: *La Virgen de Fátima*, s. 61–71; A. Apostoli: *Fatima for Today*, s. 43–50; M. F. Silva: *Pasácci z Fatimy*, s. 135–148; Carmelo de Coimbra: *Um caminho sob o olhar de Maria*, s. 48–56; L. C. Cristino: *As aparições de Fátima*, s. 23–36; J. S. C. Dias: *Alla fine, il mio Cuore Immacolato trionferà*, s. 31–43; Y. Chiron: *Fatima*, s. 33–39. Dovolujeme si také odkázat na svůj článek: „Fatima: První zjevení Panny Marie“. *RC Monitor*, 14, č. 11 (2017), s. 6–8.

⁽¹⁷⁾ „Vzpomínka čtvrtá“, II, 3. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*, s. 168 (portugal. originál: s. 230).

⁽¹⁸⁾ I když byl Fonseca Portugalec, strávil svůj život v Římě, kde byl profesorem na Papežském biblickém ústavu. Proto jeho dílo o Fatimě, které bylo poprvé publikováno v roce 1931 a pak se dočkalo mnoha dalších přepracování, vydání a překladů, bylo původně vydáno v italštině.

⁽¹⁹⁾ *Le meraviglie di Fátima*. 3. ed. Casale Monferrato: Propaganda Mariana, 1939, s. 14: „Volete voi offrire dei sacrifici ed accettare volentieri tutte le pene che vi manderà il Signore, in riparazione di tanti peccati, con cui si offende la Divina Maestà, per ottenere

la conversione dei peccatori, ed in ammenda onorevole delle bestemmie, e di tutte le offese fatte all'Immacolato Cuor di Maria?“

⁽²⁰⁾ Nejedná se samozřejmě a ani se nemůže jednat o interpolaci textu ze čtvrté vzpomínky sestry Lucie, která byla sepsána až v roce 1941, ale o interpolaci textu z její druhé vzpomínky z roku 1937.

⁽²¹⁾ *Nossa Senhora da Fátima*. Petropolis: Vozes, 1939.

⁽²²⁾ Srov. „Vzpomínka čtvrtá“, IV. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě: Vzpomínky sestry Lucie*. Fátima: Secretariado dos Pastorinhos, 1994, s. 176–182 (v druhém čes. vyd., na které obvykle odkazujeme, tento text uveden není).

⁽²³⁾ J. M. Alonso: „El Corazón Inmaculado de María, alma...“, 22 (1972), s. 247: „Estamos, pues convencidos de que en Fátima nunca hubo una invitación a una reparación, ni teocéntrica ni cristocéntrica, que no fuera acompañada de la reparación cordimariana.“

⁽²⁴⁾ Zapojení Panny Marie do díla spásy není nutně absolutně, ale je dáno svobodným Božím úradkem. Proto i smír za urážky Mariina Srdce není něčím nutným absolutně, nýbrž nutným na základě uvedeného Božího úradku o Panně Marii. Při napsání toho, jak je Mariino Srdce (implicitně) přítomno již v prvním zjevení, jsme vycházeli z J. M. Alonsa: „El Corazón Inmaculado de María, alma...“, 22 (1972), s. 243–250.

Zákon před nucením k potratu nechrání

Jak vnímají potraty právníci? Chrání zákon ženy před nucením k potratu? Mohou se muži přihlásit o svou zodpovědnost? Na několik dotazů odpovídá advokát Mgr. Tomáš Hromek, LL.M.

V různých debatách o právu často zaznívají pojmy přirozené právo versus pozitivní právo. Co znamenají?

Přirozené a pozitivní právo jsou klasické kategorie právní teorie. Pozitivní právo je vytvořeno lidmi, státem. Jeho obsah je tedy otevřený lidské tvořivosti. Naproti tomu právo přirozené existuje nezávisle na lidské vůli, je neměnné a s tím souvisí, že lidé by měli být schopni jeho obsah předvídat. Nutno dodat, že v převažujícím čistě sekulárním prostředí, jaké dnes panuje, se původ přirozeného práva vytrácí do neurčita.

Jaké jsou postoje právníků k těmto dvěma pojetím?

Řekl bych, že to není zrovna tématem žhavých diskusí mezi právníky. Studenti právnických oborů se zpravidla v prvním ročníku učí již zmíněnou definici. V současné době je koncepce přirozeného práva, která podle mého názoru více odpovídá realitě, nahrazována koncepcí lidských práv, což je ale z hlediska teorie práva a filosofie koncepce problematičtější.

Proč je koncepce lidských práv problematičtější?

Těch důvodů je více a bylo by to na dlouhé povídání. Zjednodušeně, základní problémy spočívají v otázce po původu lidských práv. Účelem jejich vytvoření bylo nenábožensky a pozitivně přeformulovat pravidla základně vymezovaná Desaterem. Radikální sekularizací se ale koncepce lidských práv ocitá ve vzduchoprázdnu. Problémem je jejich zneužitelnost, nejasnost ohledně jejich vzájemného vztahu. V současné době se neustále rozšiřuje jejich paleta a tím také dochází k jejich diskreditaci.

Jak vnímají právníci problematiku potratů?

Různost názorů mezi právníky zcela odpovídá různosti názorů mezi laiky. Právník podporující potraty bude svůj názor opírat o moderní pojetí lidských práv, které má oporu v dokumentech mezinárodního práva, např. Úmluva OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, nebo Rezoluce

Evropského parlamentu o sexuálním a reprodukčním zdraví. Naproti tomu právník, který podporuje život, bude argumentovat tradičním pojetím již zmíněného přirozeného práva a některými normami práva ústavního a občanského.

K čemu původně sloužil potratový zákon?

Původní interrupční zákon byl z roku 1957. Provedení potratu podle něj musela vždy povolit potratová komise. Ovšem povolování bylo rutinní a řízení před komisí mělo hlavně za následek, že k interrupcím docházelo v pozdějších fázích těhotenství. Současný zákon z roku 1986 – za zmínku stojí, že platí beze změny dodnes – byl přijat za účelem, aby bylo více potratů provedeno v dřívějších fázích těhotenství.

Jaký je tedy aktuální právní stav?

V současné době lze potrat provést do 12. týdne těhotenství, a to pouze na žádost ženy. Pro „přerušení těhotenství“ ze zdravotních důvodů zákon žádnou hranici doby těhotenství nestanoví. Potratový zákon má prováděcí vyhlášku, podle které lze po uplynutí 12 týdnů těhotenství potrat provést pouze tehdy, je-li ohrožen život ženy nebo jde-li o těžké poškození plodu.

Dá se proti tomu něco dělat v právní rovině?

U zákona o umělém přerušení těhotenství je zcela na místě uvažovat o jeho protiústavnosti. V návaznosti na soudní řízení, které by se v podstatě jakkoliv týkalo provedení potratu podle zákona o umělém přerušení těhotenství, připadá v úvahu podat ústavní stížnost k Ústavnímu soudu a s ní spojit návrh na zrušení tohoto zákona. Nicméně nikdo zatím tento poněkud procesně náročný postup neabsolvoval, což je jistě škoda.

Dále je na hraně ústavnosti prováděcí vyhláška, neboť určuje velice konkrétně, kdy je možné potrat provést, a zejména stanovuje lhůty, do kdy je možné provádět potrat ze zdravotních důvodů. Podzákonný právní předpis, jakým je vyhláška, by měl řešit jen technické detaily a nikdy

by neměl upravovat práva a povinnosti – od toho jsou zákony.

Jak je dnes žena chráněna zákonem před nucením k potratu?

Právní řád neobsahuje ustanovení, jejichž účelem by byla přímá ochrana žen před nucením k potratu. Trestní zákoník obsahuje několik skutkových podstat, jejichž účelem je ochrana těhotenství ženy, nicméně vždy jde o potrat, který je proveden v rozporu s podmínkami, které stanovuje zákon o umělém přerušení těhotenství. Takže na poli trestního práva odpovědnost za nucení žen k potratu dána není. Teoreticky by bylo možné použít některá ustanovení Listiny základních práv a svobod, jejichž účelem je ochrana rodiny a rodičovství, a případně ještě obecná ustanovení o osobnosti člověka v občanském zákoníku.

Jsou tato ustanovení aplikována v praxi?

Občanský zákoník stanovuje, že základní atributy osobnosti – mezi které jistě patří těhotenství a rodičovství – chráněny jsou, a v případě jejich porušení se poškozený může vůči škůdci domáhat zadostiučinění, které může být i peněžité. Nicméně k těmto kauzám v praxi, pokud vím, téměř vůbec nedochází, protože zpravidla jde o intimní, rodinné vztahy.

Jaká je role muže z hlediska práva?

Z hlediska práva je muž z rozhodování o potratu zcela vyloučen. Tento stav zjevně odporuje přirozenému právu, rovněž jde dovést jeho protiústavnost, neboť podle Listiny základních práv a svobod má být rodičovství pod ochranou zákona a péče o děti je nezcizitelným právem rodičů. Vyloučení mužů z rozhodování o potratu vlastně poškozují i ženy, neboť podmínka souhlasu muže by ve svém důsledku byla vlastně prvkem ochrany ženy před nátlakem.

Myslím, že je na místě, aby rodiče – nejen muži, ale i ženy – začali být v této věci aktivní, a nerezignovali před nepříznivou úpravou platného práva. Prohraný soudní spor je příležitostí pro podání ústavní stížnosti k ústavnímu soudu. Ten není po-

trativým zákonem vázán a může posuzovat jeho ústavnost. Soudních řízení, která takto mohou být „cestou“ k předložení věci ústavnímu soudu, může být typově celá řada. Žalobu zde může podat např. žena, která byla k potratu donucena, otec, který byl z rozhodování o potratu vyloučen, jakýkoliv zdravotník, který je nucen potraty provádět nebo u nich asistovat, dokonce si dovedu představit řízení, kde žalobcem bude žena, která byla na potratu dobrovolně a následně svého činu lituje. Ve všech těchto sporech je možné, aby žalovanou stranou byl stát, a nemusí tedy docházet k jitržení blízkých mezilidských vztahů.

Jaké je postavení nenarozeného dítěte?

Postavení nenarozeného dítěte vychází již z tradičního římského práva, které ob-

sahovalo zvláštní koncepci, že nenarozené dítě má právní osobnost, ale pouze za podmínky, že se narodí živé.

V současné době nenarozené dítě určitým způsobem chráněné je. Ústava proklamuje, že lidský život je hoděn ochrany už před narozením. Dále nový občanský zákoník obsahuje zajímavé ustanovení, podle kterého se na počaté dítě hledí jako na již narozené, pokud to vyhovuje jeho zájmům. Myslím, že toto ustanovení je v boji proti potratům alespoň teoreticky velice dobře použitelné, nicméně jde zatím o celkem neorané pole, co se týče rozhodování soudů.

Jaký je právní stav „redukce“ plodů, či tzv. náhradního mateřství?

Právní úprava tzv. redukce plodů v českém právním řádu chybí. Z logiky věci by

redukce plodů – tedy zabití „nadbytečných“ či „nežádoucích“ embryí implantovaných do dělohy – měla spadat pod režim zákona o umělém přerušení těhotenství, neboť ve skutečnosti jde o potrat. Praxe je ale spíše taková, že tento druh potratů se v podstatě ani neeviduje v oficiálních statistikách a lékaři k němu přistupují dosti „svobodně“.

Co se týče náhradního mateřství, tak právní úprava opět chybí. Právo počítat s tím, že by se mělo jednat především o soukromoprávní vztah mezi „náhradní“ matkou a „biologickými“ rodiči. Občanský zákoník zmiňuje náhradní mateřství pouze v jednom svém ustanovení, které se týká osvojení, kdy říká, že náhradní mateřství není překážkou k tomu, aby došlo k osvojení.

Zdroj: HPŽ ČR,

<https://hnutiprozivot.cz>, 30. 7. 2018

O přikázáních – Cti svého otce i svou matku

– dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Čtvrté přikázání však říká ještě víc. Nemluví o dobrotě rodičů, nevyžaduje, aby otcové a matky byli dokonalí. Mluví o jednaní potomků, nehledě na zásluhy rodičů, a říká něco mimořádného a osvobozujícího: třebaže ne všichni rodiče jsou dobří a ne každé dětství je poklidné, všichni potomci mohou být šťastní, protože plný a vydařený život závisí na vděčnosti vůči tomu, kdo nás přivedl na svět.

Toto přikázání může být konstruktivní pro mnoho mladých lidí, kteří za sebou mají bolestnou minulost a ve svém mládí snášeli utrpení. Mnozí svatí – a mnozí křesťané – po bolestném dětství prožili překrásný život, protože se díky Ježíši Kristu s životem smířili. Pomysleme na jednoho dosud blahoslaveného, ale příští měsíc kanonizovaného, Sulprizia, mladíka, který dokonal svůj život v 19 letech, smířen s mnohým utrpením, protože měl čisté srdce a nikdy svoje rodiče neodvrhnul. Pomysleme na svatého Kamila de Lellis, který na neuspořádaném dětství postavil život lásky a služby; a vzpomeňme na svatou Josefínu Bakhitu, která vyrůstala v úděsném otroctví, anebo na blahoslaveného Carla Gnocchiho, chudého sirotka, i na svatého Jana Pavla II., jehož v útlém dětství poznamenala ztráta maminky.

Člověk, ať už má za sebou jakoukoli minulost, dostává tímto přikázáním směrnicí

vedoucí ke Kristu. V něm se totiž ukazuje pravý Otec, který nám umožňuje „narodit se znovu“ (srov. Jan 3,3–8). Hádanky našich životů osvětluje objev, že nás Bůh odjakživa připravuje, abychom vedli život jeho děti a každý náš skutek byl posláním obdrženým od něho.

Naše zranění se stávají potenci, když skrze milost objevíme, že pravou hádankou už není „proč“ mne něco potkalo, nýbrž „pro koho“. K jakému dílu mne Bůh utvářel mým životním příběhem? Tady se všechno obrací, všechno se stává cenným, všechno se stává konstruktivním. Moje zkušenost, ačkoli smutná a bolestná, se ve světle lásky může pro někoho stát zdrojem uzdravení. Proto můžeme svoje rodiče začít ctít ve svobodě dospělých potomků a shovívavě přijímat jejich omezení.⁽¹⁾ Ctít rodiče! Vždyť nám předali život! Pokud ses svým rodičům vzdálil, vynasnaž se a vrať se k nim, možná jsou staří... dali ti život... Bývá mezi námi zvykem říkat ošklivosti i nadávky. Prosím vás, nikdy, nikdy neosočujte rodiče druhých. Nikdy neosočovat maminku, nikdy neosočovat tatínka. Nikdy! Tento vnitřní postoj přijměte! Ode dneška nebudu nikdy osočovat něčí maminku nebo něčího tatínka. Vždyť předali život! Nesmějí být osočováni.

Tento podivuhodný život nám byl nabídnut, nikoli nvcen. Narodit se znovu

v Kristu je milost, která se přijímá svobodně (srov. Jan 1,11–13); je to poklad našeho křtu, ve kterém máme působením Ducha Svatého svého jediného Otce, který je v nebi (srov. Mt 23,9; 1 Kor 8,6; Ef 4,6).

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán
(Redakčně upraveno)*

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. sv. Augustin, *Quaestionum septemdecim in Evangelium secundum Matthaem liber unus*, 72, A, 4: „Kristus tě učí, abys od svých rodičů odešel a zároveň je měl rád. Rodiče jsou milování řádně a v duchu víry, pokud se jim nedává přednost před Bohem. »Kdo miluje otce i matku více nežli mne, není mne hoděn.« Zdá se, že tě těmito slovy vybízí, abys je nemiloval, ale on tě naopak nabádá, abys je miloval. Mohl totiž říci: »Kdo miluje otce i matku, není mne hoděn«, ale neučinil tak, aby nemluvil proti Zákonu, který dal. Vždyť on sám skrze svého služebníka Mojžíše dal Zákon, kde je psáno: »Cti svého otce i matku.« Nepopřel tento zákon, nýbrž potvrdil. Naučil tě řádu, neodstranil povinnost lásky k rodičům, když řekl: Kdo miluje otce i matku více nežli mne. Má je tedy mít rád, ale ne více než jeho. Bůh je Bůh, člověk je člověk. Miluj rodiče, poslouvej rodiče, cti rodiče, ale povolá-li tě Bůh k důležitějšímu poslání, ve kterém by náklonnost k rodičům mohla být na překážku, zachovej řád a neodstraň lásku.“

Pondělí 8. 10. 2018

6:05 Klapka s ... (60. díl): Ladislavem a Vladislavem Františovičky **7:10** Buon giorno s Františkem **8:00** Mezi pražci (71. díl): Říjen 2018 **8:45** V pohorách po horách (50. díl): Stoh – Malá Fatra **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Harfa Noemova: A. Dvořák – Mše D dur **9:50** Noční univerzita: P. Radomír Metoděj Hofman OT – Německý řád **11:00** Malana Papua **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Vychutnej si víru: Po brazilsku **13:20** COP na Mohelnickém dostavníku 2014 **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi: Slávo Kráf **15:10** Collegium orientale **15:35** V souvislostech **16:00** Pavel VI. – papež v bouřlivých časech (1. díl) **17:40** ARTBITR – Kulturní magazín (62. díl): S kameramanem Markem Jíchou **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (140. díl) **18:30** Putování do Lurd s Luckou a Bárou: Křížová cesta **18:40** Putování Modrou planetou: Tibet – Mezi nebem a zemí **19:25** V pohorách po horách (35. díl): Anenský vrch – Orlické hory **19:35** Můj chrám: Kostel Panny Marie Královny míru, Praha-Lhotka a Josef Špaček **20:00** Dům ze skla? [L] **21:05** Pražská Loreta **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Terra Santa News: 3. 10. 2018 **22:25** Kulatý stůl: Antiklerikalismus v české kultuře **0:00** Noční univerzita: Projekt „Mary's Meals“ **1:02** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 9. 10. 2018

6:05 Pod lampou **8:05** Ostrava zpívá gospel: Slezská Lilie 2017 **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** V souvislostech **9:40** Muzikanti, hrajte **10:15** Noční univerzita: Projekt „Mary's Meals“ **11:20** Školy naděje **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ars Vaticana **13:00** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2017, 2. díl **13:45** V pohorách po horách (50. díl): Stoh – Malá Fatra **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi: P. Stanislav Krátký, probošt mikulovský **15:10** Léta letí k andělům (72. díl): Marko Ivan Rupnik – slovinský umělec, teolog a jezuita **15:35** Kulatý stůl: Antiklerikalismus v české kultuře **17:10** Zapomenutá generace **17:30** Noeland (59. díl) **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (140. díl) **18:30** Putování do Lurd s Luckou a Bárou: Zázračná medailla **18:35** Animované příběhy velikánů dějin: Pocahontas (1595–1617) **19:10** Mauricius – nová hranice **19:30** Zpravodajské Noeviny: 9. 10. 2018 [P] **20:00** Výpravy do divočiny: Pod hladinou moří [L] **21:10** Řeckokatolický magazín (171. díl) [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Zpravodajské Noeviny: 9. 10. 2018 **22:25** Exit 316 MISE: Malí a neklidní **22:50** Terra Santa News: 3. 10. 2018 **23:10** Léčtit zlo láskou **23:40** Jak potkávat svět (63. díl) **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 10. 10. 2018

6:05 Noční univerzita: P. Radomír Metoděj Hofman OT – Německý řád **7:15** V pohorách po horách (21. díl): Divčí hrady – Pálava očima Jiřího Krácalíka **7:25** Z krajin za obzorem: MFF Strážnice 2018 **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Ars Vaticana **9:30** Přímý přenos generální audience papeže [L] **10:50** Světlo pro Evropu (8. díl): Brexit **11:05** Zpravodajské Noeviny: 9. 10. 2018 **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** ARTBITR – Kulturní magazín (62. díl): S kameramanem Markem Jíchou **13:05** Exit 316 MISE: Malí a neklidní **13:25** Byl jsem ve vězení a při-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

šli jste za mnou **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi Petr Chromčák **15:05** Carol Ann Manzi a dětský sbor z Oregonu v kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře **15:40** Můj chrám: Kostel Panny Marie Královny míru, Praha-Lhotka a Josef Špaček **16:00** Zpravodajské Noeviny: 9. 10. 2018 **16:20** Jak potkávat svět (63. díl) **17:40** Vezmi a čti: Září 2018 **18:00** Živě s Noe [P] **18:20** Vydřené metamorfózy **18:30** Putování do Lurd s Luckou a Bárou: Cesta domů [P] **18:35** Sedmihlásky (140. díl) **18:45** Mezi pražci (71. díl): Říjen 2018 **19:30** Terra Santa News: 10. 10. 2018 [P] **20:00** Adorace [L] **21:05** Pomoc, která se točí **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Noční univerzita: P. René-Luc – Křesťan v plné polní [P] **23:00** Generální audience Svatého otce **23:30** Vychutnej si víru: Po brazilsku **0:05** Ostrava zpívá Gospel: Slezská Lilie 2017 **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 11. 10. 2018

6:05 Putování Modrou planetou: Tibet – Mezi nebem a zemí **6:50** Pomoc, která se točí **7:20** Kazachstán – Slib **8:10** Terra Santa News: 10. 10. 2018 **8:30** Sestra Sára **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Život v modlitbě **9:55** Kulatý stůl: Antiklerikalismus v české kultuře **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [P] **12:50** Ostrava zpívá Gospel: Slezská Lilie 2017 **13:40** Zvěčněné šupolím **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi (1. díl): P. Anton Srholec **15:15** Muzikanti, hrajte **15:45** V pohorách po horách (50. díl): Stoh – Malá Fatra **16:00** Zpravodajské Noeviny: 9. 10. 2018 **16:20** Generální audience Svatého otce **16:45** Harfa Noemova: A. Dvořák – Mše D dur **17:15** Řeckokatolický magazín (171. díl) **17:30** Ars Vaticana **17:40** Z Jasných Hory do světa **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (140. díl) **18:30** Maminčiny pohádky (1. díl): Kukaččí vejce I. **18:40** Můj chrám: Kostel svatého Jana Nepomuckého ve Štěchovicích a Monika Klimentová **19:00** Večeře u Slováků: 28. neděle v mezidobí [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 11. 10. 2018 [P] **20:00** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře [L] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Zpravodajské Noeviny: 11. 10. 2018 **0:30** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2017, 2. díl **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 12. 10. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny: 11. 10. 2018 **6:25** Můj chrám: Kostel Panny Marie Královny míru, Praha-Lhotka a Josef Špaček **6:40** Pražská Loreta **7:05** Zapomenutá generace **7:30** Noční univerzita: P. René-Luc – Křesťan v plné polní **8:25** Vychutnej si víru: Po brazilsku **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** COP na Mohelnickém dostavníku 2014 **10:00** ARTBITR – Kulturní magazín (62. díl): S kameramanem Markem Jíchou **10:15** Dům ze skla? **11:15** Ars Vaticana **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední

modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Panenka Polínko **13:10** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2017, 2. díl **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Pro vita mundi (2. díl): P. Anton Srholec **15:15** Putování Modrou planetou: Tibet – Mezi nebem a zemí **16:05** Zpravodajské Noeviny: 11. 10. 2018 **16:25** Smírčí kříž **16:55** Výpravy do divočiny: Pod hladinou moří **18:00** Živě s Noe [P] **18:25** Sedmihlásky (140. díl) **18:30** Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce II. **18:45** Adopce nablízko: Návrat ze služby **20:00** Kulatý stůl: Sexuální zneužívání **21:30** Živě s Noe **22:05** Večeře u Slováků: 28. neděle v mezidobí **22:30** Modlitba růžence z Fatimy [L] **23:35** V pohorách po horách (50. díl): Stoh – Malá Fatra **23:45** Prostřelený klobouk na Žvahově **0:10** Missio magazín: Září 2018 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 13. 10. 2018

6:05 Klapka s ... (50. díl): Petrem Hejcmanem **7:10** Naše peníze, jejich osud **8:00** Dana **8:25** Sedmihlásky (140. díl) **8:30** Noeland (59. díl) **9:00** Animované příběhy velikánů dějin: Pocahontas (1595–1617) **9:35** Můj chrám: Kostel svatého Jana Nepomuckého ve Štěchovicích a Monika Klimentová **9:50** Biblická studna **10:50** Exit 316 MISE: Malí a neklidní **11:15** Terra Santa News: 10. 10. 2018 **11:35** Zpravodajské Noeviny: 11. 10. 2018 **12:00** Angelus Domini [P] **12:05** Pod lampou **14:10** Mladí fandí rodině: Velehrad 2014 **15:35** Večeře u Slováků: 28. neděle v mezidobí **16:05** Mezi pražci (71. díl): Říjen 2018 **16:55** Pavel VI. – nepochopený papež **18:00** Vychutnej si víru: Vaříme s dětmi **18:30** Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce II. **18:40** Sedmihlásky (140. díl) **18:45** Ve službě Šuárů **19:15** Světlo pro Evropu (9. díl): Ženy v médiích [P] **19:30** V souvislostech [P] **20:00** Romero **21:45** Hriňovský kostelík na Islandu **22:20** Živě s Noe [P] **23:25** COP na Mohelnickém dostavníku 2014 **0:05** Řeckokatolický magazín (171. díl) **0:20** Noční univerzita: P. Radomír Metoděj Hofman OT – Německý řád **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 14. 10. 2018

6:05 Ars Vaticana **6:15** ARTBITR – Kulturní magazín (62. díl): S kameramanem Markem Jíchou **6:30** Řeckokatolický magazín (171. díl) **6:50** Město strachu – Pákistán **7:20** Ars Vaticana **7:30** Živě s Noe **8:35** Večeře u Slováků: 28. neděle v mezidobí **9:00** Pavel VI. – nepochopený papež **10:10** Mše svatá se svatořečením papeže Pavla VI.: Náměstí Sv. Petra v Římě [L] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Světlo pro Evropu (9. díl): Ženy v médiích **12:50** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News **13:40** Muzikanti, hrajte **14:15** Romero **16:05** Velké ticho v Poličanech **16:30** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře **17:55** Sedmihlásky (141. díl) [P] **18:00** Noeland (60. díl) **18:30** Animované příběhy velikánů dějin: Benjamin Franklin (1706–1790) **19:05** Záblesky nad Andami **19:30** Exit 316 MISE: Malí a neklidní [P] **20:00** Pavel VI. – papež v bouřlivých časech (2. díl) **21:40** V souvislostech **22:05** Výpravy do divočiny: Pod hladinou moří **23:10** Má vlast: Synagoga Hranice II. **0:00** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:15** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 8. 10. o 13:30 hod.: Večerná univerzita

Prednášky teologicky, psychologicky a autorky duchovnej literatúry Kateřiny Lachmanovej na tému „Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný.“ (Lk 1,49), odznali na 23. ročníku medzinárodného stretnutia mladých „On je živý“ v Nitre.

Utorok 9. 10. o 21:15 hod.:

Spojení oceánom (Cynthia Maleski, Cleveland, Ohio)

Naši predkovia boli skutočne silní ľudia, ktorí dokázali toho v živote veľmi veľa. A nebolo to jednoduché. Ich cesty boli zložité a mnohé z nich viedli za oceán do Spojených štátov amerických, kde začínali tvrdou prácou. Aj takýto životný príbeh nám ponúkne naša vzácná hostka, Cynthia Maleski, prezidentka Prvej katolíckej slovenskej ženskej jednoty, a rozpovie nám, čo všetko ju viedlo k tejto dôležitej úlohe.

Streda 10. 10. o 16:25 hod.:

Mjanmarsko – Na rovnakej ceste (dokument)

Dokument nám približuje život írkej rehoľnej sestry Kathleen Geaney SSC v Mjanmarsku. Hovorí o vzťahoch medzi hinduistami, kresťanmi, moslimami a buddhistami, o tom, čo ich spája, ako sa učia spolu sa modliť i navzájom si pomáhať.

Štvrtok 11. 10. o 17:30 hod.:

Doma je doma (Rok svätých košických mučeníkov)

V septembri 2019 uplynie 400 rokov od smrti Mareka Križina, Melichara Grodzieckého a Štefana Pongrácza – svätých košických mučeníkov. Košická arcidiecéza si toto výročie pripomína už od septembra 2018.

Piatok 12. 10. o 22:30 hod.: Ruženec z Fatimy

Priamy prenos v predvečer výročia zjavenia Panny Márie trom fatimským pastierikom.

Sobota 13. 10. o 20:30 hod.:

Pavol VI. – Pápež v búrlivých časoch 2/2 (film)

Film Pavol VI. – pápež v búrlivých časoch odкрýva 50ročnú históriu, ktorá zmenila katolícku cirkev a svet. Film čerpá emócie a poučenie z histórie a dramaticky spája rekonštrukciu udalostí a autentické dobové zábery.

Nedeľa 14. 10. o 10:15 hod.: Svätá omša z Vatikánu

Priamy prenos sv. omše spojený so svätorečením bl. pápeža Pavla VI. a sansalvadorského arcibiskupa Oscara Romera.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

6. – 13. ŘÍJNA 2018

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 7. 10.		PO 8. 10.		ÚT 9. 10.		ST 10. 10.		ČT 11. 10.		PÁ 12. 10.		SO 13. 10.	
Antifona	1028	1148	1044	1164	1060	1181	1075	1197	1091	1214	1106	1230	1666	1883
Žalm	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	785	883	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	1029	1148	1045	1164	1061	1181	1076	1197	1091	1214	1107	1231	1666	1883
Antifony	1030	1149	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	1123	1248
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	1124	1249
Krátké čtení a zpěv	1033	1152	1049	1169	1065	1186	1079	1201	1095	1218	1111	1235	1668	1885
Antifona k Zach. kantiku	719	812	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1218	1557	1754	1669	1886
Prosby	1033	1153	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1219	1111	1236	1655	1886
Závěrečná modlitba	719	812	1050	1170	1556	1752	1080	1202	1096	1219	1557	1754	1656	1888
Modlitba během dne:														
Hymnus	1034	1157	1050	1171	1066	1187	1081	1203	1096	1220	1112	1237	1127	1253
Antifony	1035	1155	1051	1171	1066	1188	1081	1203	1097	1220	1113	1237	1128	1253
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254
Krátké čtení	1037	1157	1054	1174	1069	1190	1084	1206	1100	1223	1115	1240	1130	1256
Závěrečná modlitba	719	812	1054	1174	1069	1191	1084	1206	1100	1224	1116	1240	1131	1256
Nešpory:														
	SO 6. 10.													
Hymnus	1024	1143	1039	1158	1055	1176	1071	1192	1085	1208	1101	1225	1117	1258
Antifony	1025	1144	1040	1159	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1259
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1259
Kr. čtení a zpěv	1027	1146	1043	1162	1059	1179	1074	1195	1089	1212	1105	1229	1120	1261
Ant. ke kant. P. M.	719	811	720	812	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1557	1754
Prosby	1028	1147	1043	1163	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1121	1261
Záv. modlitba	719	812	719	812	1060	1181	1556	1752	1090	1213	1106	1230	1557	1754
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 7. 10. – 27. neděle

v mezidobí

1. čt.: Gn 2,18–24

Ž 128(127),1–2.3.4–5.6

Odp.: srov. 5 (*Ať nám Hospodin žehná po všechny dny našeho života.*)

2. čt.: Žid 2,9–11

Ev.: Mk 10,2–16

Pondělí 8. 10. – ferie

1. čt.: Gal 1,6–12

Ž 111(110),1–2.7–8.9+10c

Odp.: 5b (*Hospodin bude neustále pamatovat na svou smlouvu. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 10,25–37

Úterý 9. 10. – nezávazná

památka sv. Dionýsia

nebo sv. Jana Leonardiho

1. čt.: Gal 1,13–24

Ž 139(138),1–3.13–14ab.14c–15

Odp.: 24b (*Ved' mě, Hospodine, cestou odvěkou!*)

Ev.: Lk 10,38–42

Středa 10. 10. – ferie

1. čt.: Gal 2,1–2.7–14

Ž 117(116),1.2

Odp.: Mk 16,15 (*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Lk 11,1–4

Čtvrtek 11. 10. – nezávazná

památka sv. Jana XXIII.

1. čt.: Gal 3,1–5

Lk 1,69–70.71–72.73–75

Odp.: 68 (*Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil svůj lid.*)

Ev.: Lk 11,5–13

Pátek 12. 10. – nezávazná

památka sv. Radima

1. čt.: Gal 3,7–14

Ž 111(110),1–2.3–4.5–6

Odp.: 5b (*Hospodin bude neustále pamatovat na svou smlouvu. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 11,15–26

Sobota 13. 10. – nezávazná

sobotní památka Panny Marie

1. čt.: Gal 3,22–29

Ž 105(104),2–3.4–5.6–7

Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Lk 11,27–28

